

INTENZIVNO PRIDOBIVANJE LESA – V DOBRO LJUDI IN NARAVE

mag. Robert Robek, dr. Mirko Medved

VSEBINA

- narava gozdne tehnike
- vidiki intenziviranja pridobivanja lesa
- obvladovanje okoljskih tveganj
- možne izboljšave

GOZDNA TEHNIKA:

zajema sečnjo in transport lesa ter graditev in vzdrževanje gozdnih prometnic.

- je optimizacijska znanost;
- je 'akcija';
- ustvarja (*lat. ingenerare*) izdelke in storitve;
- je podrejena ciljem gospodarjenja z gozdovi;
- se razvija glede na pomen lesa.

INTENZIVNO PRIDOBIVANJE LESA

SSKJ:

intenziven, intenzivno, intenzivna

1. ki poteka, se opravlja z veliko energijo in koncentracijo;.....; ki teži po boljši izkoriščenosti in kvaliteti: intenzivna proizvodnja; intenzivno obdelovanje / intenzivno gospodarjenje z gozdovi / intenzivni nasadi, sadovnjaki

intenzivirati, intenziviram

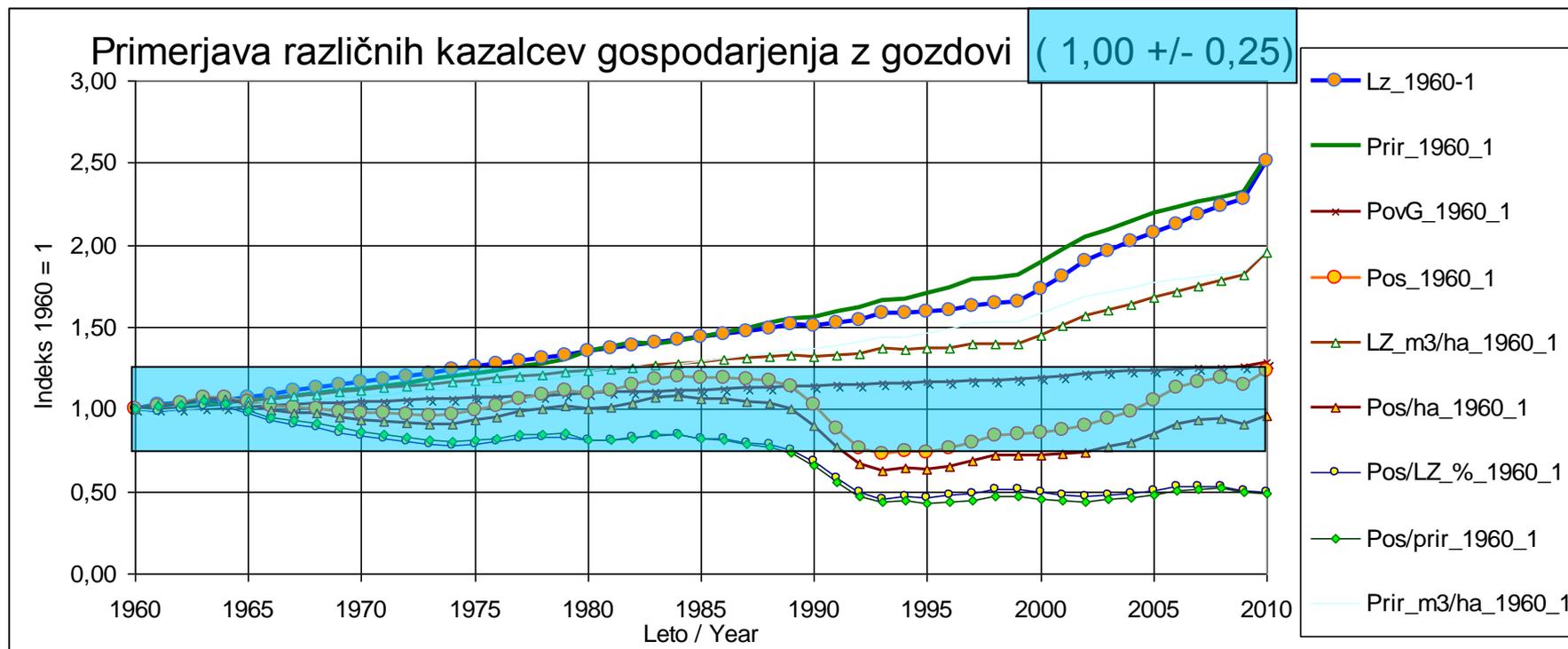
1. delovati na kaj tako, da poteka, se opravlja z veliko energijo in koncentracijo: intenzivirati delo, proces, študij // težiti za boljšo izkoriščenostjo in kvaliteto: intenzivirati proizvodnjo

POMENI

1. Sekati/graditi **VEČ** (količina)
2. Sekati/graditi **BOLJE** (kakovost)

'KOLIKO VEČ' : PRIDOBIVANJA LESA

Ali so trendi količin rabe lesa v dobro ljudem?

Ali vemo kaj ima od tega narava?

'BOLJŠE' PRIDOBIVANJE LESA

na sečišču ali gradbišču pomeni iskanje optimuma med zahtevami varnosti in zdravja delavcev, okoljskimi zahtevami in ekonomsko učinkovitostjo izvedbe del, kar

ZAHTEVA

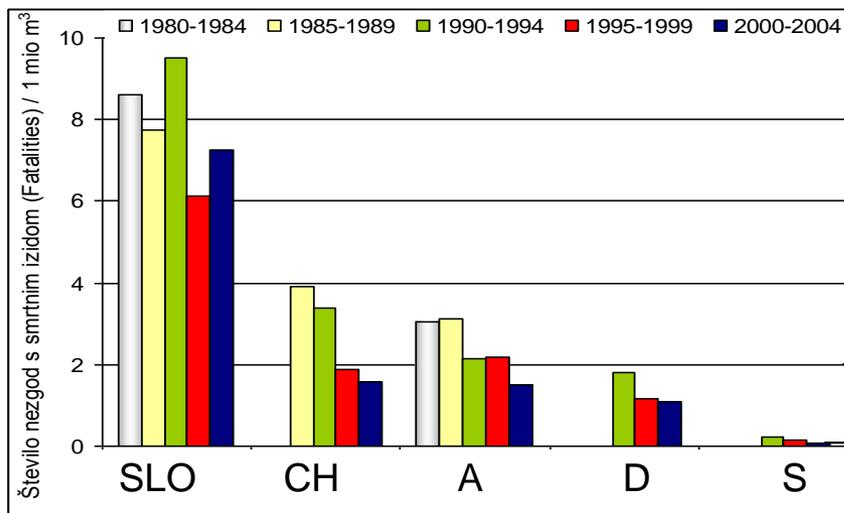
1. Obvladovanje **PREDVIDLJIVIH** tveganj
2. Obvladovanje **NEPREDVIDLJIVIH** tveganj

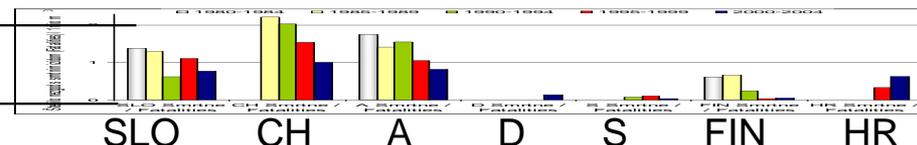
DELOVNA TVEGANJA

- Kazalec: Smrtne nezgode / 1 mil. m³ poseka (y)
- Mednarodna primerjava – petletna obdobja (x)
- Slovenija izrazito izstopa s tveganji pri nepoklicnem dela

Nepoklicno delo

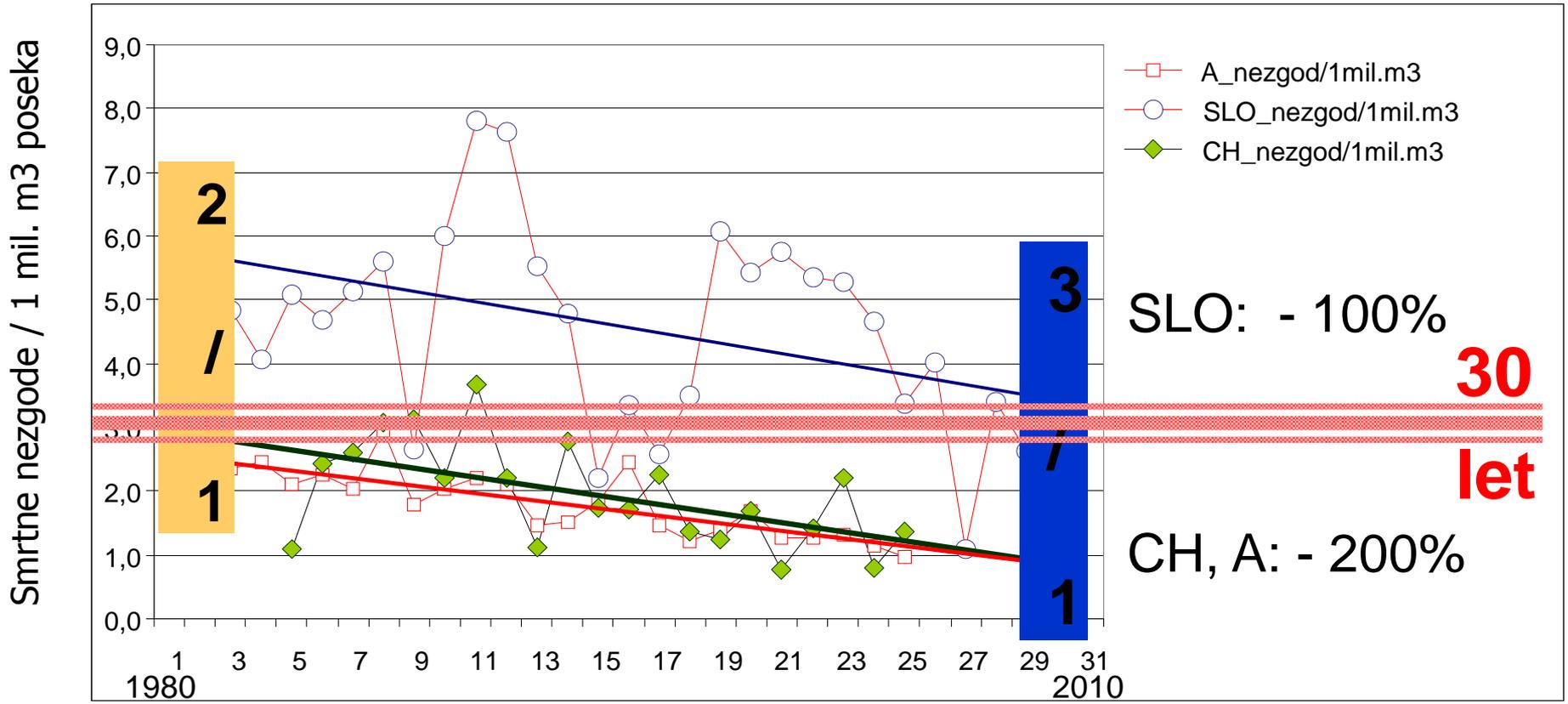

Poklicno delo

DELOVNA TVEGANJA

- Slovenija počasneje napreduje
- Slovenija zaostaja za CH in A za več kot 30 let

VRSTE OKOLJSKIH TVEGANJ PRI GRADNJI

- Trajne spremembe tal
- Kakovost vode
- Poplavna varnost
- Motnje/uničenje habitatov
- Inducirani vplivi

GLAVNI PROBLEM
je
OBSEG ZEMELJSKIH DEL

OBVLADOVANJE OKOLJ. TVEGANJ PRI GRADNJI

- Predvidljiva tveganja regulirana skozi ZGO in sistem načrtovanja v gozdarstvu.
- Podvajanja v fazi pridobivanja soglasij
- Malo dodane vrednosti skozi naravov. soglasja.
- Procesna neučinkovitost.
- Podcenjena vloga izvajalca pri obvladovanju nepredvidenih tveganj.

VRSTE OKOLJSKIH TVEGANJ PRI PRIDOBIVANJU

- Poškodbe tal
- Poškodbe drevja
- Motnje habitatov

GLAVNI PROBLEM
je
SPRAVILO LESA DO CESTE

OBVLADOVANJE OKOLJ. TVEGANJ PRI PRIDOBIVANJU

- Predvidljiva tveganja (način spravila) v domeni gozdarstva.
- Podcenjena vloga GG načrtov v zavarovanih območjih.
- Nejasnosti na področju vlak.
- Nepredvidljiva tveganja v odgovornosti izvajalca del.

tehnologija spravila

način dostopa

pogoji izvedbe

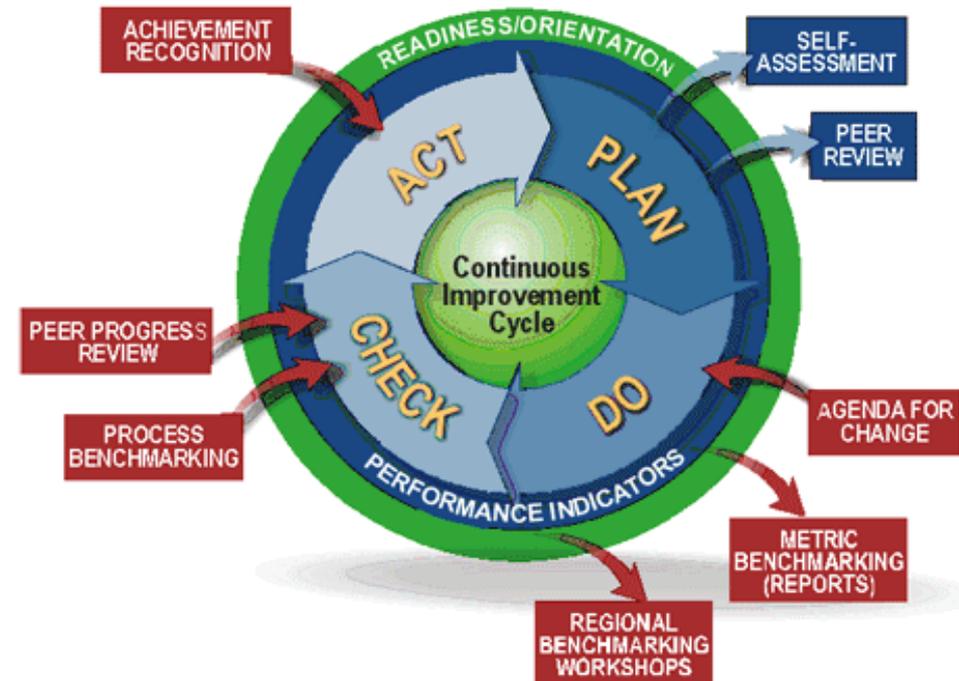
OBVLADOVANJE POSLOVNIH TVEGANJ:

Za celovito obvladovanje poslovnih tveganj je razvitih tudi več standardov kakovosti (npr.):

- ISO 9001 - Sistemi vodenja kakovosti
- ISO 14001 - Sistemi ravnanja z okoljem
- OHSAS 18001 - Sistemi vodenja

varnosti in zdravja pri delu

Certifikacijske sheme za gozdove (PEFC, FSC) vsebujejo standarde kakovosti.

BISTVENA SPOZNANJA

1. Sistem institucionalnega varstva narave v Sloveniji ne predstavlja ključne ovire za intenziviranje pridobivanja lesa.
2. Veljavna zakonodaja in stanje stroke zagotavljata solidno obvladovanje predvidljivih tveganj pri izvedbi gozdarskih del.
3. Postopke za dovoljevanje nezahtevnih posegov bi bilo potrebno poenostaviti in zanje povečati pristojnosti v gozdarstvu.

MOŽNE IZBOLJŠAVE – gozdarstvo

- Večja avtoriteta in odgovornost gozdarskega strokovnega kadra.
- Okoljsko usposabljanje izvajalcev del.
- Stimuliranje skrbnega dela izvajalcev (certificiranje).
- Določitev mejnih vrednosti poškodb tal in drevja.
- Uveljavitev VDR za uveljavljene načine sečnje in spravila lesa.
- Kampanija za izboljšanje podobe gozdne tehnike v javnosti.

MOŽNE IZBOLJŠAVE – varstvo narave

- Realno skaliranje ukrepov.
- Spoštovanje procesnih rokov.
- Ekonomsko ovrednotenje omilitvenih ukrepov pri gradnjah.
- Nadomestila za omejitve pri pridobivanju lesa v zav. območjih.

HVALA ZA POZORNOST

